

ชื่อวิทยานิพนธ์	แนวคิดและบทบาททางการศึกษาของซัยคุดาูด บิน อับดุลลอฮ์ อัล-พะฎอนีย์
ผู้เขียน	นายคอรอเซะ มาสาฮา
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาชีวประวัติของซัยคุดาูด บิน อับดุลลอฮ์ อัล-พะฎอนีย์ 2) เพื่อศึกษาแนวคิดทางการศึกษาของซัยคุดาูด บิน อับดุลลอฮ์ อัล-พะฎอนีย์ 3) เพื่อศึกษาบทบาททางการศึกษาของซัยคุดาูด บิน อับดุลลอฮ์ อัล-พะฎอนีย์

จากการศึกษาพบว่า

1. ซัยคุดาูด บิน อับดุลลอฮ์ บินอิคริส อัล-พะฎอนีย์เกิดที่หมู่บ้านกรือเซะจังหวัดปัตตานีในปีส.ศ. 1183/ปีค.ศ.1769 ท่านได้เริ่มการศึกษาตอนอายุได้ประมาณ 5 หรือ 6 ขวบ จากครอบครัวของท่านเอง ท่านได้ศึกษาที่ปอเนาะในปัตตานีเป็นเวลา 5 ปี ที่อาจะห์ 2 ปี และท่านก็ได้ศึกษาต่อที่นครมักกะฮ์เป็นเวลา 30 ปีและที่มะดีนะฮ์อีก 5 ปีจนกระทั่งท่านได้กลายเป็นอุลามาอูที่ยิ่งใหญ่ท่านหนึ่งแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีตำรางานเขียนอย่างมากมาย ท่านมีความชำนาญในสาขาวิชาฟิกฮ์ตามสำนักคิดของอิหม่ามฮาฟีอีฮ์ สาขาวิชาอุศูลุดดีนตามสำนักคิดของอิหม่ามอะบูอัล-หะสันอัล-อัซฮารีฮ์และสาขาวิชาตะเซาะฟตามเงาะรีเกาะฮ์ชะฎอริยะฮ์ และท่านได้รับฉายานามว่า อัล-อาลิม อัล-อัลลามะฮ์ อัล-อารีฟ อัล-ร็อบบานีย์ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุดทางวิชาการและได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้นำหัจญ์คนมลาญคนแรกจากรัฐบาลอูษมานียะฮ์ ท่านได้เสียชีวิตที่เมืองเกาะอิฟ วันพฤหัสบดี เมื่อวันที่ 22 เดือนเราะฎ็อบ ปีส.ศ. 1263 /ปีค.ศ. 1842 ศพของท่านได้ฝังไว้ใกล้เคียงกับศพของท่านอับดุลลอฮ์ บิน อับบาส ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องของท่านนบีมุหัมมัด ﷺ

2. ซัยคุดาูด บิน อับดุลลอฮ์ อัล-พะฎอนีย์มีแนวคิดทางการศึกษาที่โดดเด่น โดยเฉพาะแนวคิดในด้านผู้เรียน ผู้สอน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและผล สัมฤทธิ์ทางการศึกษา คือ ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับศาสนาอิสลามที่เป็นฟิรฎูอินและ ฟิรฎูกิฟายะฮ์ ผู้เรียนและผู้สอนต้องมีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม อดทน เอื้อเฟื้อเพื่อแพ โอบอ้อมอารี มีความบริสุทธิ์ใจ ตระหนักถึงหน้าที่ที่ตนเองต้องรับผิดชอบ ผู้สอนกับผู้เรียนต้องมีความ สัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้สอนมีหน้าที่ต้องสอน ชี้แนะและปลุกฝังผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงวิชาที่จำเป็นต้องเรียน มีความพากเพียรและมุ่งมั่นในการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาผู้เรียนสามารถปฏิบัติ

ศาสนกิจถูกต้องตามหลักชะรีอะฮ์ เป็นป่าวที่รักยิ่งของอัลลอฮ์ ได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ห่างไกลจากไฟนรกและได้รับผลตอบแทนสวนสวรรค์จากอัลลอฮ์ในวันอะคีเราะฮ์

3. ชัยคฺคาอู๊ด บิน อับดุลลอฮ์ อัล-พะฎอนีย์เป็นอุลามาอฺที่โดดเด่นและมีบทบาทเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของท่านในด้านการสอนและการเขียนตำรา ท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นอุลามาอฺที่เขียนผลงานภาษามลายูและภาษาอาหรับทั้งที่เป็นผลงานชิ้นเล็กและใหญ่ ครอบคลุมหลายสาขาวิชา ผลงานของท่านได้รับการตีพิมพ์และนำมาใช้เป็นหนังสือแบบเรียนซึ่งเป็นตำราหลักในสถาบันศึกษาปอเนาะทั้งในประเทศและต่างประเทศ นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ตำรามุนะฮ์ อัลมุศ็อลลีฮ์ อัล-คุร อัล-สะมีนและญุมฮ์อัล-พะวาอิด เป็นต้น และท่านยังสามารถเป็นผู้บุกเบิกในการสร้างอุลามาอฺคนสำคัญๆหลังจากท่านอีกมากมายเช่น ชัยคุวัน มุসা อัล-พะฎอนีย์ ชัยคุอับดุลเศาะหมัด ปุลัยจนดง รัฎกัณตัน ประเทศมาเลเซียและชัยคุมุหัมหมัด บิน อิสมาอิล คาอูดี อัล-พะฎอนีย์ เป็นต้น.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title	Thoughts and Role on Education of Syeikh Daud bin Abdullah al – Fatoni
Author	Mr. Doroseh Masaya
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2010

ABSTRACT

This research aims at: 1) studying the biography of Syeikh Daud bin Abdullah al-Fatoni, 2) his educational philosophy, and finally, 3) his role in the development of education.

The findings are as follows:

1) Syeikh Daud was born in the village of Kresik, Pattani Province, in 1183H . / 1769 AD. He began his first education in his family at about the age of five or six, then studied in Patani local schools for five years, after which he proceeded to Aceh in Indonesia for two years. Later, he pursued his studies in Macca for a thirty years period, followed by five years in Medina. Syeikh Daud meritocratically obtained the rank of the renowned scholars in South-East Asia, authoring many books in Islamic Studies. He became an astute scholar in the science of jurisprudence on the doctrine of Imam Shafe'e - may Allah have mercy on him- and in the Usul-din based on the teachings of Imam Abu al-Hasan al-Ash'ari, as well as in Sufism, following the Shatariyyah School. The scholar received the honorary title of "*The Most-Versed Scholar*", which was the highest rank in Islamic sciences then. He also was appointed as the first "*Officer of Hajj*" for the Malay people under the Ottoman State. Syeikh Daud passed away in the city of Taif, on Thursday, 22 Rajab 1263H ./1846A.D., and was buried in Ma'alla graveyard near the tomb of Abdullah ibn Abbas, the cousin of the Prophet (PBUH).

2) Syeikh Daud has a distinct thought in education, especially with regard to the Learner-Teacher relationship, and the outcome result in the educational process. He sees that learner should give priority to the most important elements before the facultative maturity. Additionally, learner should maintain a good moral character, such as patience, generosity and devotion, etc. The teacher is responsible for the learner's education and guidance in order to urge the learner to focus on the most important educational elements and subjects. He is also

responsible for the moral behavior of the learner; because the student is the goal and the result in the educational process. All this aims at enabling the learner for the worldly life and religious duties in order to gain the consent of Allah, and escape from His punishment.

3) Syeikh Daud is a distinguished scholar with a prominent role in terms of educational and authoring. He is known through his science and authorship in Malay and Arabic, covering numerous areas of science and the arts. A wide range of his books have been published and used in formal education throughout various countries of Southeast Asia, in both the past and present, for instance, books as: "*Munyat al Mussali*", "*Al-durr al-thamin*", "*Jam'ul Fawa'id*", and others. Also, he pioneered the emergence of a number of scholars in South-East-Asia such as: Syeikh wan Musa al-Fatoni, Syeikh Abd al-Samad al-Fouly Shanduni al-Kalantani al-Malizi, Syeikh Muhamed Ismail Daudi al-Fatoni, and many more.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

:
:
:

၂၀၀၃

(၁) :
(၃)

Prince of Songkla University (၂)
Pattani Campus

(၁)

. ၁၇၆၇ / ၁၁၈၃

"

"

"

"

၂၂

( )

. ၁၈၆၇. ၁၂၆၃

(၂)

(๓

" " :
" " " " :
:

Prince of Songkla University
Pattani Campus